

Platné znění částí zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění zákona č. 77/2015 Sb., s vyznačením navrhovaných změn a doplňků

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje

- a) práva obětí trestných činů,
- b) poskytování peněžité pomoci obětem trestných činů státem a
- c) vztahy mezi státem a subjekty, které poskytují služby obětem trestných činů.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Za trestný čin se pro účely tohoto zákona považuje také čin jinak trestný.

(2) Obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.

(3) ~~Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner nebo druh, je-li osobou blízkou.~~ **Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považují se, utrpěli-li v důsledku smrti oběti újmu, za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které oběť ke dni své smrti poskytovala nebo byla povinna poskytovat výživu. Je-li těchto osob více, považuje se za oběť každá z nich.**

(4) Zvlášť zranitelnou obětí se pro účely tohoto zákona při splnění podmínek uvedených v odstavci 2 nebo 3 rozumí

- a) dítě,

¹⁾ Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV.

b) osoba, která je **vysokého věku nebo je** postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením, ~~které ve spojení s různými překážkami může bránit plnému a účelnému uplatnění této osoby~~ **pokud tyto skutečnosti mohou vzhledem k okolnostem případu a poměrům této osoby bránit jejímu plnému a účelnému uplatnění** ve společnosti ve srovnání s jejími ostatními členy,

c) oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku) **nebo trestného činu teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku),**

d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti ~~nebo trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, trestného činu spáchaného pro příslušnost k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo oběť trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu nebo závislost na ní.~~

(5) Druhotnou újmou se pro účely tohoto zákona rozumí újma, která nebyla oběti způsobena trestným činem, ale vznikla v důsledku přístupu Policie České republiky, orgánů činných v trestním řízení a dalších orgánů veřejné moci, poskytovatelů zdravotních služeb, subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, znalců, tlumočnicků, obhájců a sdělovacích prostředků k ní.

(6) Akreditovaným subjektem se rozumí právnická osoba, které byla rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) udělena akreditace podle § 42.

§ 3

Základní zásady

(1) Každou osobu, která se cítí být obětí spáchaného trestného činu, je třeba považovat za oběť, nevyjde-li najevo opak nebo nejde-li zcela zjevně o zneužití postavení oběti podle tohoto zákona. **Existují-li pochybnosti o tom, zda je oběť zvláště zranitelnou, je třeba ji za zvláště zranitelnou považovat.** Na postavení oběti nemá vliv, pokud nebyl pachatel zjištěn nebo odsouzen.

(2) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a další orgány veřejné moci, subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, poskytovatelé zdravotních služeb, znalci, tlumočníci, obhájci a sdělovací prostředky mají povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstřícně. Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě.

(3) Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na rasu, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru či světový názor. Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na její státní občanství, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů mají povinnost srozumitelným způsobem informovat oběť o jejích právech a umožnit jí jejich plné uplatnění. Na žádost oběti jsou tak povinny učinit i opakovaně.

(5) Policie České republiky a orgány činné v trestním řízení spolupracují při poskytování pomoci obětem se subjekty poskytujícími pomoc obětem trestných činů.

§ 8

Informace poskytované oběti Policií České republiky, policejním orgánem a státním zástupcem

(1) Jakmile se Policie České republiky nebo policejní orgán dostane do prvního kontaktu s obětí trestného činu, informuje ji i bez žádosti o tom,

a) u kterého konkrétního orgánu může podat oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a předá oběti kontakt na tento orgán,

b) na které subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů se může obrátit s žádostí o odbornou pomoc a za jakých podmínek má právo na poskytnutí bezplatné odborné pomoci, a předá oběti kontakty na tyto subjekty,

c) za jakých podmínek má právo na přijetí opatření k zajištění bezpečí podle jiného právního předpisu (§ 14),

d) u kterého konkrétního orgánu získá další informace o věci, ve které se stala obětí trestného činu,

e) jaké etapy řízení následují po trestním oznámení a jaká je úloha oběti v těchto etapách,

f) u kterého konkrétního orgánu a jakým způsobem může požádat o informace podle § 11 odst. 1 a 3, a předá oběti kontakt na tento orgán,

g) za jakých podmínek a v jakém rozsahu má právo na peněžitou pomoc, včetně poučení o lhůtě pro podání žádosti,

h) na které nejbližší azylové domy, intervenční centra či jiná zařízení sociálních služeb poskytující bytové služby se může obrátit,

i) na kterého nejbližšího poskytovatele zdravotních služeb se může obrátit s žádostí o poskytnutí zdravotních služeb,

h) j) u kterého orgánu a jakým způsobem se může domáhat nápravy, jestliže jsou její práva porušena orgánem veřejné moci nebo jí není umožněno jejich plné uplatnění,

i) k) o jaká opatření k ochraně jejích zájmů může požádat, má-li oběť bydliště v jiném členském státě Evropské unie,

j) l) jaká další práva má podle tohoto zákona.

(2) Informace podle odstavce 1 se poskytují oběti písemně. Informace podle odstavce 1 písm. a) až d) musí být oběti rovněž srozumitelně ústně vysvětleny.

~~(3) Přijímá-li oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, státní zástupce, je povinen oběť písemně a ústně informovat i bez žádosti v rozsahu podle odstavce 1 písm. b) až d).~~

(3) Přijímají-li oznámení oběti o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, Policie České republiky, policejní orgán nebo státní zástupce, jsou povinni jí písemně potvrdit přijetí takového oznámení; státní zástupce je dále povinen oběť písemně a ústně informovat i bez žádosti v rozsahu podle odstavce 1 písm. b) až d). Za potvrzení přijetí oznámení podle věty první se považuje i předání opisu protokolu o podaném oznámení.

(4) Pokud o to oběť požádá, vysvětlí oběti Policie České republiky nebo policejní orgán srozumitelně ústně i informace podle odstavce 1 písm. e) až j) e) až l).

§ 11

Další informace poskytované oběti

~~(1) Na žádost oběti jí poskytne příslušný orgán činný v trestním řízení~~

~~a) pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí, popřípadě informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno, nebo~~

~~b) informaci o stavu trestního řízení, s výjimkou případů, kdy by tato informace mohla ohrozit dosažení účelu trestního řízení.~~

(1) Na žádost oběti jí poskytne příslušný orgán činný v trestním řízení

a) informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno,

b) informaci o stavu trestního řízení, s výjimkou případů, kdy by tato informace mohla ohrozit dosažení účelu trestního řízení,

c) informaci o skutku, ze kterého je osoba, proti níž se řízení vede, obviněna, včetně jeho právní kvalifikace,

d) informaci o době a místě konání veřejného projednání věci v řízení před soudem,

e) pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí.

(2) Odstavcem 1 nejsou dotčena ustanovení trestního řádu o doručování písemností poškozenému.

(3) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence informují oběť na její žádost o

- a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,
- b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,
- c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,
- d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,
- e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,
- f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,
- g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,
- h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(4) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence informují oběť podle odstavce 3 bezodkladně, nejpozději do 24 hodin od doby, kdy nastala oznamovaná skutečnost.

(5) Žádost podle odstavce 3 se podává v přípravném řízení policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a v řízení před soudem soudu, který rozhoduje nebo rozhodoval v prvním stupni. Pokud je obviněný v době podání žádosti ve výkonu vazby, ve výkonu trestu, ve výkonu ústavního ochranného léčení nebo ve výkonu zabezpečovací detence, o podání žádosti informuje orgán uvedený ve větě první bez průtahů příslušnou věznicí, poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; v ostatních případech je informuje při vzetí do vazby nebo při nařízení výkonu trestu, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence.

(6) Nepodala-li oběť žádost podle odstavce 3, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že oběti hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení

v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí oběti, včetně jejího vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí; **policejní orgán v těchto případech též vyrozumí oběť o opatřeních přijatých k zajištění jejího bezpečí, byla-li taková opatření přijata a nepovede-li vyrozumění ke zmaření nebo ztížení jejich účelu.**

~~§ 12~~

~~Informování oběti, která neovládá český jazyk~~

~~— Oběti, která prohlásí, že neovládá český jazyk, se informace~~

~~a) podle § 8 odst. 1 a 3 a § 11 odst. 6 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, a~~

~~b) podle § 9, 10 a § 11 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 3 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, je-li to možné.~~

§ 12

Informování oběti, která neovládá český jazyk

(1) Oběti, která prohlásí, že neovládá český jazyk, se informace

a) podle § 8 odst. 1 a 3 a § 11 odst. 6 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, a

b) podle § 9, 10 a § 11 odst. 1 a 3 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, je-li to možné.

(2) Spolu s informací podle § 11 odst. 1 písm. e) orgán, o jehož rozhodnutí jde, oběti na její výslovnou žádost poskytne v tomtéž jazyce i odůvodnění pravomocného rozhodnutí nebo jeho stručné shrnutí, je-li rozhodnutí odůvodněno; toho není třeba, byla-li alespoň podstatná část odůvodnění za účasti oběti přetlumočena při vyhlášení pravomocného rozhodnutí a není-li písemný překlad zapotřebí pro zaručení spravedlivého procesu. Neposkytne-li orgán, o jehož rozhodnutí jde, tyto informace, rozhodne o tom usnesením, proti kterému je přípustná stížnost. Na rozhodování o neposkytnutí informace a na rozhodování o stížnosti podle věty druhé se obdobně použijí ustanovení trestního řádu.

(3) Na odůvodněnou žádost oběti, která prohlásí, že neovládá český jazyk, jí orgán činný v trestním řízení, který v době podání žádosti vede řízení, poskytne překlad písemností neuvedených v odstavci 1, které oběť označí za podstatné, a to v rozsahu potřebném pro řádné uplatnění jejích práv v trestním řízení. Překlad písemnosti podle věty první není třeba poskytnout, pokud písemnost nebo její podstatná část byla za účasti oběti přetlumočena a není-li ho zapotřebí pro zaručení spravedlivého procesu.

~~§ 13~~

~~Forma a způsob poskytnutí informací~~

~~Oběť je třeba informovat srozumitelným způsobem se zohledněním jejího věku, rozumové a volní vyspělosti a zdravotního stavu včetně psychického stavu. Informace podle § 9 a § 10 odst. 1 musí být oběti poskytnuty v písemné i ústní formě. Informace podle § 10 odst. 2 musí být oběti poskytnuty alespoň písemně.~~

§ 13

Způsob, rozsah a forma poskytnutí informací

Oběť je třeba informovat srozumitelným způsobem se zohledněním jejího věku, rozumové a volní vyspělosti, gramotnosti a zdravotního stavu včetně psychického stavu; jednotlivé informace se oběti poskytnou v rozsahu, který odpovídá jejím konkrétním potřebám s ohledem na povahu a závažnost trestného činu. Informace podle § 9 a § 10 odst. 1 musí být oběti poskytnuty v písemné i ústní formě. Informace podle § 10 odst. 2 musí být oběti poskytnuty alespoň písemně. Prohlásí-li oběť, že nechce být informována, orgány činné v trestním řízení informace neposkytnou, ledaže je třeba tyto informace poskytnout k řádnému uplatnění práv poškozeného v trestním řízení. Prohlášení oběti o tom, že nechce být informována, může být kdykoliv vzato zpět; o tom musí být oběť poučena.

§ 14

(1) Policista v případech stanovených jiným právním předpisem²⁾, kdy dochází k ohrožení bezpečí oběti, provede úkon nebo přijme jiné opatření k zajištění jejího bezpečí. Stejnou povinnost mají celníci, příslušníci Vězeňské služby, vojenští policisté a strážníci obecních policií za podmínek stanovených jiným právním předpisem³⁾.

(2) Krátkodobou ochranu oběti poskytne Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem²⁾.

(3) Vykázání osoby ze společného obydlí provede Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem²⁾.

(4) Soud vydá na žádost oběti předběžné opatření v občanském soudním řízení v případě vážného ohrožení jejího života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti za podmínek stanovených jiným právním předpisem⁴⁾.

³⁾ Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Zvláštní ochrana svědka se oběti poskytne za podmínek stanovených jiným právním předpisem⁵⁾.

(6) Utajení totožnosti i podoby oběti v postavení svědka se poskytne za podmínek stanovených trestním řádem.

(7) Soud nebo státní zástupce vydá předběžné opatření v trestním řízení za podmínek stanovených trestním řádem.

§ 17

Zabránění kontaktu oběti **a osoby jí blízké** s osobou, kterou **oběť** označila za pachatele, s osobou podezřelou nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede

(1) ~~Oběť má~~ **Oběť a osoba jí blízká mají** právo požádat v kterémkoliv stadiu trestního řízení, popřípadě i před jeho zahájením, aby byla při úkonech, kterých se účastní, učiněna potřebná opatření k zabránění **jejich** kontaktu ~~oběti~~ s osobou, kterou **oběť** označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se vede trestní řízení.

(2) Žádosti podle odstavce 1 jsou příslušné orgány povinny vyhovět, pokud se jedná o zvlášť zranitelnou oběť a nevylučuje to povaha prováděného úkonu. Nelze-li této žádosti vyhovět, protože to vylučuje povaha prováděného úkonu, jsou příslušné orgány povinny učinit vhodná opatření, aby se oběť nedostala do kontaktu s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se trestní řízení vede, před započítím a po skončení úkonu.

§ 20

Podání vysvětlení a výslech zvlášť zranitelných obětí

(1) Zvlášť zranitelnou oběť je v trestním řízení nutné vyslyšet obzvláště citlivě a s ohledem na konkrétní okolnosti, které ji činí zvlášť zranitelnou.

(2) Je-li to možné, výslech zvlášť zranitelných obětí v přípravném řízení provádí osoba k tomu vyškolená **v prostorách pro tento účel upravených či přizpůsobených**. Je-li obětí dítě, výslech v přípravném řízení provádí vždy osoba k tomu vyškolená s výjimkou případů, kdy se jedná o úkon neodkladný a vyškolenou osobu nelze zajistit.

(3) Výslech zvlášť zranitelné oběti se provádí tak, aby později nemusel být opakován. V případě dalšího výslechu před stejným orgánem je vyslyšajícím zpravidla stejná osoba, nebrání-li tomu důležité důvody.

(4) Nepřeje-li si zvlášť zranitelná oběť bezprostřední vizuální kontakt s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede, učiní se, nebrání-li tomu závažné důvody, potřebná opatření, aby k takovému vizuálnímu kontaktu

nedošlo, zejména se využívá audiovizuální techniky, je-li to technicky možné. Přitom je třeba zajistit, aby nebylo porušeno právo na obhajobu.

(5) Odstavce 1 až 4 se obdobně užití i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu.

§ 28

Výše peněžité pomoci

(1) Peněžitá pomoc se poskytne na žádost oběti uvedené

a) v § 24 odst. 1 písm. a) v paušální částce 10 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výděлку a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

b) v § 24 odst. 1 písm. b) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výděлку a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

c) v § 24 odst. 1 písm. c) v paušální částce 200 000 Kč nebo ~~jde-li o sourozence zemřelého v paušální částce 175 000 Kč, jde-li o sourozence zemřelého, v paušální částce 175 000 Kč, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela;~~ peněžitá pomoc poskytovaná více obětem nesmí ve svém součtu přesáhnout částku 600 000 Kč; pokud by peněžitá pomoc ve svém součtu přesáhla tuto částku, částka poskytovaná každé oběti se přiměřeně zkrátí,

d) v § 24 odst. 1 písm. d) na úhradu nákladů spojených s poskytnutím odborné psychoterapie a fyzioterapie či jiné odborné služby zaměřené na nápravu vzniklé nemajetkové újmy, a to až do celkové výše 50 000 Kč, pokud jí nebyla peněžitá pomoc poskytnuta již podle písmene a) **nebo b)**.

(2) Jestliže o náhradě škody nebo nemajetkové újmy bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení peněžité pomoci v rozsahu, v jakém již bylo o náhradě škody nebo nemajetkové újmy rozhodnuto.

(3) Pokud se výše peněžité pomoci poskytované podle odstavce 1 písm. a) a b) určuje podle prokazované ztráty na výděлку, přihlédne se i k výděлку, který oběti ujde v budoucnosti. Prokáže-li oběť poté, co jí byla poskytnuta peněžitá pomoc podle odstavce 1 písm. a) a b), že jí vzniklá škoda je vyšší, než jaká byla podkladem pro poskytnutí peněžité pomoci, lze jí poskytnout na její žádost podanou ve lhůtě stanovené v § 30 peněžitou pomoc opětovně; přitom se přihlédne k částkám již vyplaceným.

§ 30

Posuzování žádosti o peněžitou pomoc

(1) Ministerstvo poskytuje oběti jménem státu peněžitou pomoc na základě žádosti.

(2) Žádost o poskytnutí peněžitě pomoci lze podat u ministerstva nejpozději do 2 let ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem, nejpozději však do 5 let od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.

(3) Ministerstvo žadateli písemně potvrdí přijetí žádosti. Ministerstvo vydá rozhodnutí o žádosti nejpozději do 3 měsíců od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba

a) až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ,

b) nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

(4) S účastníky řízení, kteří neovládají český jazyk, může být jednáno i v jazyce slovenském nebo anglickém; to platí i pro vyhotovování písemností.

(5) V řízení o žádosti o peněžitou pomoc nelze podat řádný opravný prostředek. Rozhodnutí nelze přezkoumat v přezkumném řízení.

(6) Ministerstvo může vydat nové rozhodnutí ve věci, vyjde-li dodatečně najevo, že nebyly splněny podmínky pro poskytnutí peněžitě pomoci, nebo podmínky pro její poskytnutí v přiznané výši, zejména nesplnil-li žadatel informační povinnost podle § 31 odst. 5. Vydáním nového rozhodnutí se původní rozhodnutí ruší.

(6 7) Proti pravomocnému rozhodnutí může žadatel podat žalobu podle soudního řádu správního.

§ 32a

Poskytování údajů ze základního registru obyvatel a z informačního systému evidence obyvatel

(1) Ministerstvo využívá pro účely řízení o žádosti o poskytnutí peněžitě pomoci ze základního registru obyvatel tyto referenční údaje:

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) adresa místa pobytu na území České republiky, popřípadě též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,

d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, se využívá datum, místo a stát, kde se narodil,

e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, využívá se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, využívá se den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(2) Ministerstvo využívá pro účely řízení o žádosti o poskytnutí peněžité pomoci z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje o státních občanech České republiky a bývalých státních občanech, kteří pozbyli státní občanství České republiky:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, se využívá místo a stát, kde se občan narodil,

e) rodné číslo,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) adresa místa trvalého pobytu na území České republiky, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, popřípadě též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,

h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

i) zákaz pobytu, místo zákazu pobytu a doba jeho trvání,

j) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o schválení smlouvy o nápomoci nebo zastoupení členem domácnosti včetně uvedení soudu, který smlouvu nebo zastoupení schválil, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení omezení svéprávnosti, datum odvolání podpůrce soudem a datum zániku zastoupení členem domácnosti; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, využívá se datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil; je-li opatrovníkem ustanovena právnická osoba, využívá se název a adresa sídla,

k) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá

přiděleno rodné číslo, využívá se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem dítěte právnická osoba, využívá se název a adresa sídla,

l) rodinný stav, datum, místo a okres uzavření manželství, došlo-li k uzavření manželství mimo území České republiky, využívá se místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

m) datum, místo a okres vzniku registrovaného partnerství, došlo-li ke vzniku registrovaného partnerství mimo území České republiky, využívá se místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti registrovaného partnerství nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z registrovaných partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z registrovaných partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který registrovaný partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo manžela nebo registrovaného partnera; je-li manželem nebo registrovaným partnerem osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, využívá se jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo registrovaného partnera a datum jeho narození,

o) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, využívá se jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného,

q) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, využívá se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

r) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který občan nepřežil, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého.

§ 47

Právní pomoc poskytovaná advokátem

(1) Advokáta запиše ministerstvo na jeho žádost do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, pokud souhlasí s poskytováním právní pomoci obětem vymezeným v § 5 odst. 1 alespoň v omezeném rozsahu bezplatně.

(2) Žádost podle odstavce 1 obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení advokáta, adresu sídla, evidenční číslo České advokátní komory, identifikační číslo osoby,
- b) prohlášení, že advokát souhlasí s poskytováním právní pomoci bezplatně obětem vymezeným v § 5 odst. 1 s uvedením ~~rozsahu bezplatné právní pomoci~~ **počtu hodin poskytování právní pomoci bezplatně za kalendářní měsíc**,
- c) uvedení soudu, v jehož obvodě advokát působí, pro účely právní pomoci,
- d) okruh obětí, kterým budou služby poskytovány,
- e) den započetí poskytování služeb.

(3) K žádosti se přikládá výpis ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou nikoliv starší 3 měsíců.

(4) Advokát je povinen poskytnout právní pomoc bezplatně v rozsahu, který uvedl v žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Bezdůvodné odepření bezplatného poskytnutí právní pomoci je důvodem vyškrtnutí z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů.

(5) Je-li u ministerstva podána stížnost na advokáta, zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, postoupí ministerstvo stížnost České advokátní komoře. Tím není dotčeno právo ministra spravedlnosti podat kárnou žalobu podle jiného právního předpisu.

(6) Na základě žádosti advokáta vyškrtne ministerstvo bez zbytečného odkladu advokáta z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů nebo provede požadovanou změnu zapisovaných údajů.

§ 48

Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů

(1) Ministerstvo vede registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, do kterého zapisuje

- a) subjekty podle § 39 odst. 2 na základě jejich žádosti,

- b) akreditované subjekty podle § 39 odst. 1,
- c) advokáty na základě žádosti podle § 47,
- d) střediska Probační a mediační služby.

(2) Subjekt podle § 39 odst. 2 k žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů přiloží úředně ověřené rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Ministerstvo zašle informaci o zápisu do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů orgánu, který rozhodl o registraci tohoto subjektu podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Je-li u ministerstva podána stížnost na činnost subjektu registrovaného podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb, postoupí ji ministerstvo inspekci poskytování sociálních služeb. Ministerstvo vyškrtne subjekt z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů také na základě jeho žádosti.

(3) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů obsahuje údaje podle § 42 odst. 2, § 47 odst. 2, v případě subjektů akreditovaných pro poskytování právních informací i informaci o počtu odborně způsobilých osob podle § 40 odst. 3 a v případě subjektů podle § 39 odst. 2 údaje uvedené v rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb, **a dále na žádost poskytovatele jeho telefonní číslo, adresu pro doručování elektronické pošty nebo jiný kontaktní údaj nebo adresu jeho internetových stránek.** U středisek Probační a mediační služby se uvádí adresa střediska.

(4) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů je veden v informačním systému veřejné správy. Registr je veřejným seznamem, který je dostupný na internetových stránkách ministerstva. Do registru má každý právo bezplatně nahlížet.

* * *

**Platné znění částí zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn a doplňků**

§ 103a

Informace o nebezpečném obviněném a odsouzeném

(1) Svědek, kterému hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, může požádat o informace o

- a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,
- b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,
- c) přerušování výkonu trestu odnětí svobody,
- d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,

- e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,
- f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,
- g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,
- h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(2) Nepodal-li svědek žádost podle odstavce 1, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, zdravotnické zařízení, v němž odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí svědka, včetně jeho vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí; **policejní orgán v těchto případech též vyrozumí svědka o opatřeních přijatých k zajištění jeho bezpečí, byla-li taková opatření přijata a nepovede-li vyrozumění ke zmaření nebo ztížení jejich účelu.**

(3) Na postup při podání žádosti a jejím vyřizování se přiměřeně užití ustanovení zákona o obětech trestných činů.

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti. Pověřené orgány Vězeňské služby České republiky neprodleně informují Generální inspekci bezpečnostních sborů, jakmile zahájí takové šetření.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady

a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,
- i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Jednotlivé úkony trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, mohou na základě dožadání provést i jiné policejní orgány.

(5) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nelze zajistit.

(6) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(7) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zločinu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned.

Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(8) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(9) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědka vyslechne i osobu mladší ~~patnácti~~ **osmnácti** let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď. Pokud výslechy těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znovu podle § 164 odst. 4, lze protokoly o jejich výslechu v hlavním líčení číst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát pouze podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c); jinak lze pouze předestříti protokoly o jejich výslechu podle § 212.

(10) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(11) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyrozumí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útwarem Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

(12) Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, zjištěno, že příslušnou k řízení je Generální inspekce bezpečnostních sborů, policejní orgán ji o předmětu šetření neprodleně vyrozumí a věc jí předá. Do doby, než Generální inspekce

bezpečnostních sborů věc převezme, je policejní orgán oprávněn provádět pouze neodkladné a neopakovatelné úkony. Vznikne-li mezi policejním orgánem a Generální inspekcí bezpečnostních sborů spor o příslušnost, policejní orgán věc předloží k posouzení příslušnému státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné. Ustanovení odstavce 11 se nepoužije.

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Policejní orgán postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu vyhledány důkazy k objasnění všech základních skutečností důležitých pro posouzení případu, včetně osoby pachatele a následku trestného činu (§ 89 odst. 1). Přitom postupuje způsobem uvedeným v § 158 odst. 3 a 5; provádí i další úkony podle hlavy čtvrté s výjimkou těch, které je oprávněn provést pouze státní zástupce nebo soudce. Výslechy svědků provádí, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výslech osoby mladší ~~patnácti~~ **osmnácti** let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechne jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování. Bez těchto podmínek je však možno, jestliže je toho třeba, vyslechnout znalce.

(2) Úkony, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, nemusí policejní orgán opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona.

(3) Policejní orgán vyhledává a za stanovených podmínek i provádí důkazy bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován. Obhajoba obviněného a jím navrhované důkazy, pokud nejsou zcela bezvýznamné, musí být pečlivě přezkoumány.

(4) Jestliže byly před zahájením trestního stíhání provedeny výslechy svědků podle § 158 odst. 9 a lze-li takový úkon opakovat, policejní orgán jej na návrh obviněného buď provede znovu a obviněnému nebo obhájci umožní, aby se takového úkonu účastnil, nebo jej poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

(5) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu státního zástupce, činí policejní orgán všechna rozhodnutí o postupu vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonné a včasné provedení.

§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný

důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyrozuměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyrozumění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výslechu může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odeprít výpověď. Vyrozumění o výslechu svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než ~~patnáct~~ **osmnáct** let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, i prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Čistý protokol o výslechu takového svědka nebo přehrát obrazový a zvukový záznam pořízený o jeho výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než ~~patnáct~~ **osmnáct** let, o okolnostech, jejichž ožívování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědeckví, předseda senátu učiní po ukončení výslechu bezodkladně všechna potřebná opatření. V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.

§ 215

Součinnost stran při dokazování

(1) Státní zástupce, obžalovaný, jeho obhájce a zákonný zástupce, zúčastněná osoba, poškozený a jejich zmocněnci mohou se souhlasem předsedy senátu klást vyslýchaným otázky, a to zpravidla tehdy, když předseda senátu své dotazy skončil a když už nemají otázek členové senátu.

(2) Státní zástupce, obžalovaný a jeho obhájce mohou žádat, aby jim bylo umožněno provést důkaz, zejména výslech svědka nebo znalce. Předseda senátu jim vyhoví zejména tehdy, jestliže jde o důkaz prováděný k jejich návrhu nebo jimi opatřený a předložený; není povinen jim vyhovět, jde-li o výslech obviněného, výslech svědka mladšího než ~~patnáct~~ **osmnáct** let, nemocného nebo zraněného svědka, anebo jestliže by provedení důkazu některou z uvedených osob nebylo z jiného závažného důvodu vhodné. Jestliže je výslech

stejného svědka nebo znalce navrhován jak státním zástupcem, tak i obžalovaným nebo obhájcem, a obě strany žádají o provedení výslechu, rozhodne předseda senátu po vyjádření obou stran o tom, která z nich výslech provede. Provádění výslechu některou z uvedených stran může předseda senátu přerušit jen tehdy, není-li výslech prováděn v souladu se zákonem, na vyslýchaného je vyslýchajícím činěn nátlak nebo je výslech jím veden jiným nevhodným způsobem, anebo předseda senátu nebo člen senátu považuje za nezbytné položit vyslýchanému otázku, jejíž položení není možno odložit na dobu po provedení takového výslechu nebo jeho části.

(3) Po provedení výslechu nebo jeho části podle odstavce 2 má právo druhá strana klást vyslýchanému otázky. Poslední věta odstavce 2 platí tu obdobně.

(4) Po provedení všech důkazů zjistí předseda senátu, zda strany nečiní návrhy na doplnění dokazování.

* * *

Platné znění částí zákona č. 108/2006 Sb., sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn a doplňků

§ 4

Okruh oprávněných osob

(1) Nárok na příspěvek na péči má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně

- a) osoba, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu²⁾, jde-li o státního občana České republiky,
- b) cizinec, který má na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- c) cizinec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu Evropské unie, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- d) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu a), pokud mu bylo vydáno povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- e) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu b), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾,

f) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu⁵⁾,

g) osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana formou doplňkové ochrany podle zvláštního právního předpisu⁶⁾,

h) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu⁷⁾,

i) cizinec bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky,

j) osoba, které nárok vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropské unie⁵⁴⁾, nebo osoba zaměstnaná, samostatně výdělečně činná, osoba ponechávající si takové postavení a její rodinní příslušníci mající právo na rovné zacházení podle předpisu Evropské unie⁶³⁾,

k) cizinec, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu⁵⁹⁾,

l) cizinec, který je zaměstnán nebo již byl zaměstnán na území České republiky alespoň po dobu 6 měsíců a je v evidenci uchazečů o zaměstnání⁶⁰⁾, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,

m) rodinný příslušník⁶²⁾ osob uvedených v písmenech f), h), k) a l), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,

a to, pokud má bydliště na území České republiky, s výjimkou osob uvedených v písmenu j); co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi⁴⁹⁾.

(2) Sociální služby se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně poskytují

a) osobám uvedeným v odstavci 1; podmínka bydliště na území České republiky zde neplatí,

b) občanovi členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu³⁾ po dobu delší než 3 měsíce,

c) rodinnému příslušníkovi občana členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu³⁾ po dobu delší než 3 měsíce.

~~(3) Sociální služby uvedené v § 57, 59 až 63 a 69 se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně poskytují také osobě, která není uvedena v odstavci 2, pokud oprávněně pobývá na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾. Sociální služby~~

~~uvedené v § 37, 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení⁴⁸⁾.~~

(3) Sociální služby uvedené v § 57, 59 až 63 a 69 se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně poskytují také osobě, která není uvedena v odstavci 2, pokud oprávněně pobývá na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾. Sociální služby uvedené v § 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení⁴⁸⁾. Sociální služby uvedené v § 37 se poskytují osobě, která je obětí trestného činu, pokud oprávněně pobývá na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾, a osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení.

* * *

Platné znění částí zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, s vyznačením navrhovaných změn a doplňků

§ 128

Výjimky z povinnosti zachovávat mlčenlivost

(1) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 127 není poskytnutí informací se souhlasem osob, jichž se údaje týkají, a dále poskytnutí informací na písemné vyžádání

- a) České národní banky při výkonu dohledu podle tohoto zákona,
- b) soudu,
- c) orgánu činného v trestním řízení nebo správním řízení vedeném ve věci správního deliktu,
- d) správce daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění pro výkon jejich správy,
- e) příslušného orgánu dohledu členského státu nebo třetího státu, jestliže se jedná o pojištění sjednané pojišťovnou se sídlem na území tohoto státu,
- f) Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- g) zdravotní pojišťovny ve věci vymáhání náhrady nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění vynaložených v důsledku protiprávního jednání třetí osoby vůči pojištěnci,
- h) Veřejného ochránce práv v souvislosti s šetřením podle zákona upravujícího jeho působnost³²⁾,

- i) Národního bezpečnostního úřadu, zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra při provádění bezpečnostního řízení podle zákona upravujícího bezpečnostní způsobilost³³⁾,
- j) orgánu příslušnému rozhodovat o porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a střet zájmů³⁴⁾,
- k) Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- l) soudního exekutora podle zákona upravujícího činnost soudních exekutorů a exekuce,
- m) finančního arbitra v souvislosti s šetřením podle zákona upravujícího jeho působnost, ~~nebo~~
- n) Ministerstva vnitra ve věcech týkajících se soukromého zdravotního pojištění cizinců, **nebo**
- o) Ministerstva spravedlnosti pro účely řízení o žádosti o poskytnutí peněžité pomoci podle zákona o obětech trestných činů,**

a to za předpokladu, že se tyto požadované informace budou vztahovat ke konkrétní osobě a lze je použít pouze ke splnění povinnosti vyplývající z působnosti orgánu nebo úřadu podle písmen a) až j).

(2) Písemné vyžádání podle odstavce 1 musí obsahovat údaje, ze kterých je zřejmý oprávněný důvod tohoto vyžádání. Informace podle odstavce 1 písm. l) se poskytuje za úhradu nákladů s tím spojených.

(3) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 126 a 127 není výměna informací mezi příslušnými orgány dohledu členských států Českou národní bankou a orgány dohledu jiných členských států, orgány dohledu třetích států a také výměna informací mezi Českou národní bankou a

- a) orgány, které jsou odpovědné za výkon dohledu nad bankami nebo obdobnými úvěrovými institucemi, a dalšími finančními institucemi a úřady odpovědnými za dohled nad finančními trhy,
- b) orgány a osobami působícími při likvidaci nebo úpadku pojišťovny,
- c) osobami odpovědnými za provádění zákonem stanovených auditů pojišťoven a dalších finančních institucí,
- d) odpovědnými pojistnými matematiky a úřady odpovědnými za kontrolu těchto pojistných matematiků při výkonu jejich činností, odpovědnými pojistnými matematiky, nezávislými znalci pojišťoven a zajišťoven provádějícími dohled nad těmito pojišťovnami a zajišťovnami a úřady odpovědnými za kontrolu těchto znalců při výkonu jejich činností,

a to za předpokladu, že právní úprava státu, ve kterém mají být tyto informace zpracovány, odpovídá stejným podmínkám stanoveným tímto zákonem; orgány a osoby, které získaly takové informace, zachovávají o nich mlčenlivost.

(4) Česká národní banka informuje bez zbytečného odkladu příslušný orgán dohledu podle odstavce 3 písm. a) o každé skutečnosti, kterou považuje za podstatnou pro výkon dohledu tohoto příslušného orgánu. Na vyžádání příslušného orgánu dohledu Česká národní banka sdělí žádajícímu orgánu dohledu veškeré jí známé skutečnosti včetně výhrad k posuzovaným osobám.

(5) Informace podle odstavců 3 a 4 musí být určeny výhradně pro výkon dohledu. V případech, kdy informace pocházejí z jiného členského státu, nemohou být poskytnuty jiné osobě nebo uveřejněny bez výslovného souhlasu příslušného orgánu dohledu, který je poskytl, nebo pouze pro takové účely, pro které tento orgán dal svůj souhlas. Tyto informace mohou být sděleny pouze fyzické osobě určené úřadem nebo orgánem, kterému se takové informace poskytují. Tento úřad nebo orgán sdělí příslušnému orgánu dohledu jméno, popřípadě jména, příjmení a funkční zařazení této fyzické osoby opravňující ji k přijetí takové informace.

(6) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není oznámení pojišťovny nebo zajišťovny učiněné příslušným orgánům ve věci podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu ani podání vysvětlení, či svědecké výpovědi v trestním řízení, občanském soudním řízení a ve správním řízení ze strany pojišťovny nebo zajišťovny nebo osob pro ni činných, sdělení údajů nezbytných pro nakládání s pohledávkami pojišťovny ani sdělení v souvislosti s převodem pojistného kmene přebírající pojišťovně nebo v souvislosti s převodem kmene zajišťovacích smluv přebírající zajišťovně nebo pojišťovně.

(7) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není též plnění povinnosti vůči Ministerstvu financí vyplývající z tohoto zákona, ze zákona upravujícího některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu³⁵⁾ nebo ze zákona o provádění mezinárodních sankcí³⁶⁾ a pro účely analýz finančního trhu a přípravy právních předpisů v oblasti finančního trhu.